

III

ԿԱՂԱՊԱՐԻ ՄԵՋ ՓՉՎԱԾ ԱՊԱԿԵՂԵՆ

ВЫДУТОЕ В ФОРМЕ СТЕКЛО

MOULD—BLOWN GLASSWARE

- 105—106. Ուոռուցիկ զարդերով սրվակներ, համարյա գլանաձև, իրանի վրա անոթների՝ կանթարոս, հիդրիա, շրջանաձև և այլ ուոռուցիկ պատկերներով, I դար, սի-
դոնյան:
105. Կապտավուն բարակ ապակի, անկանթ, իրանը սյուներով բաժանված է
վեց մասի, որոնց միջև զետեղված են անոթների, իսկ սյուների վերևում և
ներքևում ծաղկաշղթաների պատկերներ (րարձր. 8 սմ), գտնվել է կարա-
սային թաղումից № № 10, 11, 62 սրվակների հետ (Վերին Արտաշատ, ՀՊԹ,
№ 2112/1):
106. Կապտավուն բարակ ապակի, կանթը կանաչավուն, իրանը սյուներով բա-
ժանված վեց մասի, որոնց միջև զետեղված են անոթների պատկերները
(րարձր. 8 սմ), գտնվել է սալարկղային թաղումից (Գառնի, դամբ. № 7,
ՀՊԹ, № 1964/121):
- 105—106. Флаконы с рельефными украшениями на стенках, в виде сосудиков,
канфара, кратера, гидрии, а также концентрических кругов и других
мотивов. I в. Сидонского происхождения.
105. Голубоватое тонкое стекло, тулово разделено рельефными изображением
ми колонн на шесть частей, на которых имеются рельефные изображе-
ния сосудиков (высота 8 см). Над колоннами и под ними имеются
изображения гирлянд. Найден в карасном погребении, вместе с сосуда-
ми № 10, 11, 62 (Верин Арташат, ИМА, № 2112/1).
106. Голубоватое тонкое стекло, ручка зеленоватая, тулово разделено колон-
нами на шесть частей, на которых имеются рельефные изображения
сосудиков (высота 8 см). Найден в каменном ящике (Гарни, погребение
№ 7, ИМА, № 1964/121).
- 105—106. Flasks with ornaments in relief; nearly cylindrical; with pictures of
cantharus, hydria, circular and other relief figures over the body. 1st
century A. D. Sidon.
105. Thin, bluish glass without handles; columns divide the body into six parts
with figures of vessels inserted into each of them, while floral threads are
trailed on the upper and lower parts of the columns. Height 8 cm. Found
in jar interment along with flasks nos. 10, 11, 62. (Verin Artashat, HMA,
No 2112/1).
106. Thin, bluish glass, with greenish handle; the body divided into six by

columns, with figures of vessels inserted into each part. Height 8 cm.
Found in slabstone tomb. (Garny, tomb 7, HMA, No 1964/121).

Տե՛ս № 105, Գ ար ն ի, I, ժր. 46; Կ ի ռ ա լ յ ա ն, Մատերիալնայա կուլտուրա, ժր. 12; Կ ի ռ ա
Տոդրի: լ յ ա ն, Օ տոդրովյա սվազյա, ժր. 73, 74;
Տե՛ս № 105, 106, Խ ա չ ա ռ յ ա ն, Մատերիալնայա կուլտուրա, ժր. 14;
Խ ա չ ա ռ յ ա ն, Ապաղոս մաթիմ, էջ 84—86, էկ. I, 2:

Ձուգաճեաներ՝ *Kisa*, Die antiken Gläser, p. 44;

Փարալլելի: *Kisa*, Das Glas, p. 629, fig. 267;

Parallels: *Halle*, fig. 104 B; Honey, table 5A;

Smith, figs. 76—80;

Eisen, p. 234 sqq. tables 50—52;

SCE, p. 153, 201—222; fig. 59;

Fossing, Oldtidsglas, p. 19;

Neuburg, table XXVII, 86;

Toll, pp. 13, 52 sqq. table XLV; tomb 24—XVI, table XLVI; tomb 24—XIV.

107—111. Ձվաձև երկկանթանի անոթներ (ամֆորիսկներ), լայն գոտու վրա ուռուցիկ
գալարագարդով, գոտուց վերև և ներքև ուղղահայաց ակոսիկներով: Գու-
նավոր, բարակ ապակուց, I դ., սիրիական:

107. Մանուշակագույն, կանթերը կաթնավուն (բարձր. 7 սմ), գտնվել է № № 17,
20, 108 սրվակների հետ (Գեղադիր):

108. Մանուշակագույն, կանթը (մեկը պակասում է) կապույտ (բարձր. 7 սմ),
գտնվել է № № 17, 20, 107 սրվակների հետ (Գեղադիր):

109. Մանուշակագույն (բարձ. 8 սմ), գտնվել է սալարկղային թաղումից № № 54,
59, 123 սրվակների հետ (Սևան քաղաք, ՀՊԹ, № 2241/1):

110. Կապտավուն, բարակ ապակի (բարձր. 6,8 սմ), գտնվել է Սևանի ավազա-
նում, դամբարանից (Վրաստանի թանգարան, № $\frac{50-06}{A-1-4}$):

111. Դեղնավուն, բարակ ապակի, մեկ կանթանի (բարձր. 7,2 սմ), (Ծովինար
գյուղ, ՀՊԹ, № 502):

107—111. Амфориски с каннелированным овальным туловом и с широким поясом,
украшенным рельефными завитками. Тонкое, цветное стекло. I в. Сирий-
ского происхождения.

107. Фиолетового цвета, ручки молочного цвета (высота 7 см). Найден вмес-
те с сосудами № 17, 20, 108 (Гехади́р).

108. Фиолетового цвета, ручка голубого цвета (вторая отсутствует), (высота
7 см). Найден вместе с сосудами №№ 17, 20, 107 (Гехади́р).

109. Фиолетового цвета (высота 8 см). Найден в каменном ящике вместе с
сосудами № 54, 59, 123 (город Севан, ИМА, № 2231/1).

110. Голубоватое, тонкое стекло (высота 6,8 см). Найден в районе Севанского
бассейна (Музей Грузии № $\frac{50-06}{A-1-4}$).

111. Желтоватое стекло с одной ручкой (высота 7,2 см), (село Цовина́р,
ИМА, № 502).

107—111. Oval vessels with two handles (amphorisk's) with marvered swirling
designs on a broad band; vertical grooves on either side of the band. Made
of thin, stained glass. 1st century A. D. Syria.

107. Violet, with milky handles. Height 7 cm. Found together with flasks nos.
17, 20, 108 (Gueghadlr.).

108. Violet. Blue handles (one missing). Height 7 cm. Found together with
flasks nos. 17, 20 and 107 (Gueghadir.).

109. Violet. Height 8 cm. Found in slabstone tomb along with flasks nos. 54, 59, 123. (Town of Sevan, HMA, No 2241/1).
110. Thin, bluish glass. Height 6.8 cm. Found our from a tomb in the basin of lake Sevan. (Museum of Georgia, inv. $\frac{50-06}{A-1-4}$).
111. Thin, yellowish glass, with one handle. Height 7.2 cm. (The village of Tsovinar, HMA, No 502).

Տե՛ս № 110, Լալաշաճ, էջ 200, էկ. 201:

Смотри: № 111, Тирация, Опыт периодизации, стр. 87;

See № № 107—111, Խաչատրյան, Անտիկ ապակու նմանքեր, էջ 74, էկ. 3:

Խաչատրյան, Ապակու մասին, էջ 87—88, էկ. 3, 4:

Хачатрян, Материальная культура, стр. 14. 15.

Ձուգահեռներ՝ *Griechische Altertümer*, fig. 47d;

Параллели: *Ridder*, fig. 267;

Parallels: *Froehner*, p. 74, table IV, 16;

Niessen, p. 60, no. 1042;

Jahreshefte, p. 84, fig. 45;

Eisen, pp. 254, 271, table 54;

Smith, no. 75;

Kern, pp. 38—39 fig. 9a—b;

Kisa, Das Glas, p. 717.

112. Ձվաձև երկկամթանի անոթ (ամֆորիսկ), լայն գոտու վրա շեղանկյուն զարդերով, գոտուց վերև և ներքև ուղղահայաց ակոսիկներով, կանթերը պսակից ցած: Դեղնագույն բարակ ապակի (բարձր. 7,8 սմ), գտնվել է սալարկղաչին թաղումից № № 13, 22, 102, 116 սրվակների հետ: I դ., փյիթական (Գառնի, դամբ. № 6, ՀՊԹ, № 1964/365):

112. Амфориск с двумя ручками, овальным туловом, покрытым вертикальными каннелюрами, горизонтальный пояс украшен ромбовидными узорами. Найден в каменном ящике вместе с сосудами № 13, 22, 102, 116. I в. Вероятно, сирийского происхождения (Гарни, погребение № 6, ИМА, № 1964/365).

112. Ovoid vessel, with two handles (amphorisk); band ornate with rhomboid figures; vertical grooves on either side of the band, the handles are below the rim. Thin, yellow glass. Height 7.8 cm. Found in slabstone tomb along with flasks nos. 13, 22, 102, 116. 1st century A. D. Syria (Garny, tomb 6, HMA, 1964/365).

Տե՛ս
Смотри: Гарни, I, рис. 33, 52; Тирация, Материальная культура, стр. 12, 13; Тирация, Опыт периодизации, стр. 87.

See

Ձուգահեռներ՝

Параллели: *Eisen*, table 54.

Parallels:

- 113—115. Ձվաձև մեկ կամթանի անոթներ, լայն գոտու վրա շեղանկյուն զարդերով, գոտուց վերև և ներքև ակոսիկներով: Գտնվել է սալարկղաչին թաղումներից, I դար, հավանաբար տեղական:

113. Մանուշակագույն բարակ ապակի (բարձր. 8 սմ), գտնվել է № № 25, 32, 40, 60 սրվակների հետ (Գառնի, դամբ. № 75, ՀՊԹ, № 2100/40):

114. Մանուշակագույն բարակ ապակի, ջարդված թերի (Գառնի, դամբ. № 82, ՀՊԹ, № 2100/85):

115. Մանուշակագույն բարակ ապակի (բարձր. 8 սմ), գտնվել է № № 16, 51, 52 սրվակների հետ (Վերին Գետաշեն, ՀՊԹ, № 1836):

- 113—115. Амфориски с одной ручкой, овальным туловом, покрытым вертикальными каннелюрами и поясом, украшенным рельефными ромбовидными узорами. Найден в каменном ящике. I в. Вероятно, местного происхождения.
113. Фиолетового цвета, тонкое стекло (высота 8 см). Найден вместе с сосудах №№ 25, 32, 40, 60 (Гарни, погребение № 75, ИМА, № 2100/40).
114. Фиолетового цвета, тонкое стекло, поврежденное (Гарни, погребение № 82, ИМА, № 2100/85).
115. Фиолетового цвета, тонкое стекло (высота 8 см). Найден вместе с сосудах № 16, 51, 52 (Верин Геташен, ИМА, № 1836).
- 113—115. Oval vessels with one handle, marvered with large, rhomboid ornamented bands; grooves on either side of the band. Found in slabstone tomb. 1st century. Possibly local.
113. Thin, violet glass. Height 8 cm. Found together with flasks nos. 25, 32, 40, 60. (Garny, tomb 75, HMA, No 2100/40).
114. Thin, violet glass, fractured, defective. (Garny, tomb 82, HMA, No 2100/85).
115. Thin, violet glass. Height 8 cm. Found out together with flasks nos. 16, 51, (Verin Guetashen, HMA, No 1836).

Տես՝ խաչաքար, ապակու մասին, էջ 88—89, նկ. 5, 6:
Смотри: Х а ч а т р я н, Материальная культура, стр. 14, 15;
See

Հուշահանգներ՝ Elsen, pp. 254, 271, table 54;
Параллели: Ч и л а ш в и л и, стр. 167, табл. XV.
Parallels:

- 116—118. Գնդաձև, մի կանթանի սափորի մման անոթներ, իրանի վրա ուղղահայաց ակոսիկներով: Գտնվել են սաղարկային թաղումներից, I դ., սիրիական:
116. Բաց-մանուշակագույն (րարձր. 7,5 սմ), գտնվել է № № 13, 22, 103, 112 անոթների հետ (Գառնի, դամբ. № 8, ՀՊԹ, № 1964/85):
117. Մուգ-կապույտ (րարձր. 7 սմ), (Գառնի, դամբ. № 79, ՀՊԹ, № 2100/79):
118. Բաց-մանուշակագույն (րարձր. թերի, 6,5 սմ): Արտաշատի շրջան (Մոսկվայի պատմության թանգարան, № 47733 ОП $\frac{567}{XVIII}$):
- 116—118. Флаконы шаровидные с одной ручкой, тулово покрыто вертикальными каннелюрами. Найдены в каменном ящике. I в. Сирийского происхождения.
116. Светло-фиолетового цвета (высота 7,5 см). Найден вместе с сосудах №№ 13, 20, 102, 112 (Гарни, погребение № 6, ИМА, № 1964/85).
117. Темно-синего цвета (высота 7 см) (Гарни, погребение № 79, ИМА, № 2100/79).
118. Светло-фиолетового цвета (неполная высота 6,5 см). (Арташатский район, Московский Гос. Исторический музей, № 47733 ОП $\frac{567}{XVIII}$):
- 116—118. Ball-shaped vessels, similar to one handle jugs, vertical grooves incised over the body. Found in slabstone tombs, 1st century A. D. Syria.
116. Slight violet. Height 7.5 cm. Found together with flasks nos. 13, 22, 102, (Garny, tomb 6, HMA, 1964/85).
117. Opaque blue. Height 7 cm. (Garny, tomb 79, HMA, No 2100/79).

Museum of Moscow. Inv. 47733 OP $\frac{567}{\text{VXIII}}$):

Смотрю: №№ 116, Гарни, I, рис. 33; Тирация, Материальная культура, стр. 12.
№№ 117, 118, Хачатрян, Материальная культура, стр. 14.

Հուգահեֆեաներ՝ Հայտանքի Գեանիկապիոնից, մեկը պահմամ Սասկվայի պաամաթյան թանգարանում,
 Параллели; № 34405 А 37/II, մի ուրիշը՝ էմիլաամում՝ Е 1249:

Parallels: Находки из Пантикапея, Хранятся в Московском гос. Историческом музее № 34405 А 37/II. Другой хранится в Гос. Эрмитаже № Е 1249; Асланов, К изучению, стр. 64, рис. 26,6;
Findings from Pantikapeton. Preserved at the History Museum in Moscow, inv. 34405 А 37/II; another one preserved at the Hermitage E 1249.

119—120. Զվածիր իրանով երկկանթանի անոթները՝ իրանի վրա հորիզոնական ակոսիկներով: I—II դդ., սիրիական:

119. Երկարով, սրածայր իրանով, դեղնա-կանաչավուն թարակ սալակի (րարձր. 13 սմ): Գտնվել է սալարկղում Օգոստոս կայսեր երկու դրամների և № № 43, 75 արվակների հետ (Գառնի, դամր. № 14, ՀՊԹ, № 1964/130):

120. Տափսկ հատակով, կարմրա-մանուշակագույն (րարձր. 8 ալ), դամբարանից, (Աշնակ, Պետական Էրմիտաժ, № Кз—6245):

119—120. Сосуды эллипсоидной формы с горизонтальными каннелюрами на тулове с двумя ручками. I—II вв. Сирийского происхождения.

119. Вытянутый, остродонный сосуд из тонкого желто-зеленоватого стекла (высота 13). Найден в каменном ящике вместе с монетами императора Августа и сосудами № 43, 75 (Гарни, погребение № 14, ИМА, № 1964/130).

120. Плоскодонный сосуд, красновато-фиолетового цвета (высота 8 см)
(Ашнак, из погребения, Гос. Эрмитаж № К₃-6245).

119—120. Vessels with two handles; ovoid, horizontally grooved bodies. 1st-2nd century A. D. Syria.

119. Longuish, yellow-greenish, thin glass, with protuberant body. Height 13 cm. Found together with two coins of emperor Augustus and with flasks nos. 43, 75. (Garny, tomb 14, HMA, No 1964/130).

120. Flattened body; reddish-violet. Height 8 cm. (from a tomb in Ashnak, the Hermitage, inv. K³-6245).

Ст'и № 119, Г а р н и, I, рис. 45;

Смотри: Тирацян, О торговых связях, стр. 74, 75, рис. стр. 74;

Сце № 120, К и н ж а л о в, стр. 55, рис. 3.

Ջուլգահեռներ՝ *Eisen*, table 80:

Параллели: *Riddar*, table XVI, nos. 336, 1179, 118:

Parallels: *Smth*, fig. 85;

Угрелидзе, рис. 11. ИАК, вып. 17, 1905, рис. 5.

121. Ամֆորաձև անոթ, երկկանթաճի, մուգ դեղին, խրամին ուսերից ներքև ուղ-
ղսահայաց ակոսակներով, փշված եռափեղկ կաղապարի մեջ (րարձր. 9,5 սմ),
գտնվել է կարասային թաղումից՝ Օգոստոս կայսեր արծաթյա դրամի ուետ:
I դ., սիրիական (Գառնի, դամր. № 43, ՀՊԹ, № 1964/68):

121. Амфоровидный сосуд, с двумя ручками, темно-желтого цвета. Тулово ниже плечиков украшено вертикальными каннелюрами. При выдувании сосуда применена трехстворчатая форма (высота 9,5 см). Найден в карасном погребении вместе с монетой Августа. I в. Сирийского происхождения (Гарни, погребение № 43, ИМА, № 1964/63).

121. Opaque yellow, amphorous vessel with two handles; vertical grooves on the body, beneath the shoulders; blown in three-fold mould. Height 9.5 cm. Found in a slabstone tomb with a silver dinar of emperor Augustus. 1st century A. D. Syria. (Garny, tomb 43, HMA, No 1964/68).

Տե՛ս
Смотри:
See Г а р н и, II, рис. 34;
Т и р а ц я н, Материальная культура, стр. 11.

- 122—124. Ութանիստ անոթներ, գունավոր ապակուց, I դ., սիդոնյան:
122. Բաց-մանուշակագույն (րարձր. 6,5 սմ), գտնվել է Օգոստոս կայսեր արձաթա դրամի հետ (Լճաշեն, ՀՊԹ, № 1306):
123. Դեղին ապակի, անբլից թերի, սալարկղային թաղումից, № № 54, 59, 109 սրվակների հետ (Սևան քաղաք, ՀՊԹ, № 2281):
124. Բաց-մանուշակագույն ապակի մեկ կանթանի, երկրորդ կանթի փոխարեն վիզն աղավաղող նեղ շերտով (րարձր. 6,5 սմ), գտնվել է կարասային թաղումից, № 3 սրվակի հետ. I—II դդ., թերևս սիդոնյան սրվակի տեղական ընդօրինակություն (Բյուլլուջա գյուղ. ՀՊԹ, № 2251):
122—124. Восьмигранные сосуды из цветного стекла. I в. Сидонского происхождения.
122. Светло-фиолетового цвета (высота 6,5 см). Найден вместе с монетой Августа (Лчашен, ИМА, № 1306).
123. Желтого цвета, низ отбит. Найден в каменном ящике вместе с сосуда-ми № 54, 59, 109 (город Севан, ИМА, № 2281).
124. Светло-фиолетового цвета, с одной ручкой, вместо второй ручки шейка имеет дополнительное утолщение (высота 6,5 см). Найден в карасном погребении вместе с сосудом № 3. I—II вв. Вероятно, местное подража-ние сидонского сосуда (село Кюллуджа, ИМА, № 2251).
122—224. Octogonal vessels of stained glass. 1st century A. D. Sidon.
122. Slight violet. Height 6.5 cm. Found together with the silver coin of emperor Augustus. (Lechashen, 'HMA, No 1306).
123. Yellow glass, defective at the base; from a slabstone tomb. Found along with flasks nos. 54, 59, 109. (Town of Sevan, HMA, No 2281).
124. Slight violet. Height 6.5 cm.; one handle; a small strip dragged along the neck, serving as the second handle. Found in a jar interment, together with flask no. 3. Presumably local variant of a Sidonian flask. 1st-2nd centuries A. D. (Village of Kyulluja, HMA, No 2251).

Տե՛ս
Смотри:
See Խ ա չ ա տ ռ յ ա ն, Անտիկ ապակու նմուշներ, էջ 73, 75, ճ. 1, 2, 6:
Х а ч а т р я н, Материальная культура, стр. 13, 14.

Ձևագրվածներ՝ *Ridder*, p. 150, fig. 265;
Параллели: *Hall*, fig. 99;
Parallels: *Eisen*, pp. 254, 271, table 54;
Smith, p. 65, figs. 87, 88;
Максимова, стр. 249, рис. 56;
Лордкипанидзе, стр. 144 и далее, рис. 7.2;
Угрелидзе, рис. 7;
Чилашвили, стр. 254, 271, табл. 54.

125. Թաս, դեպի դուրս լայնացող եզրերով, անգույն բարակ ապակի (րարձր. 4 սմ, տրամագիծը 6,5 սմ), գտնվել է սալարկղային դամբարանից, I—II դդ., սիրիական (Գառնի, դամբ. № 30, ՀՊԹ, № 1965/25):

126. Թափի հատակի բեկոր՝ շոգանաձև ոտքով, կաթնագույն նուրբ ապակուց, գտնվել է գրունտային թաղումից՝ Լուկիոս Վերուսի դրամի հետ (Գառնի, դամբ. № 32, ՀՊԹ, № 1965/32):

125. Чаша небольшая с выступающим наружу широким венчиком, бесцветное тонкое стекло (высота 4 см, диаметр 6,5 см). Найдена в каменном ящике. I—II вв. Сирийского происхождения (Гарни, погребение № 30, ИМА, № 1965/25).

126. Обломок днища на кольцевой ножке чашеобразного сосуда, из тонкого матового стекла. Найден в грунтовом погребении вместе с монетой Люция Вера (Гарни, погребение № 32, ИМА, № 1965/32).

125. A bowl of thin, uncoloured glass with everted lips. Height 4 cm, diameter 6.5 cm. Found in slabstone tomb. 1st-2nd century A. D. Syria. (Garny, tomb 30, HMA, No 1965/25).

126. A fragment of the base of a bowl and its circular foot; thin, milky glass. Found in a tomb together with coin of Lucius Verus. (Garny, tomb 32, HMA, No 1965/32).

Տե՛ս

Смотри: Г а р н и, II, стр. 66, рис. 38; Т и р а ц я н, Материльная культура, стр. 12;

See

Հուշահանքեր՝

Параллели: Eisen, table 64.

Parallels:

127—129. Արմավի մեծ ձվաձիք իրանով կարճավիզ սրվակներ՝ մակերեսը ծածկված կնճիռներով, II դ., սիրիական:

127. Մանուշակագույն (բարձր. 7,5 սմ), գտնվել է Սևանի ալպագանում՝ դաշտաբնակից (Վրաստանի թանգարան, № $\frac{50-03}{A-1-4}$):

128. Դեղնավուն (բարձր. 7,3 սմ), գտնվելու տեղն անհայտ, (ՀՊԹ, № 81):

129. Դեղնավուն (բարձր. 7,4 սմ), (Գառնի, դամբ. № 50; ՀՊԹ, № 1965/84):

127—129. Сосуды в виде финикового плода с короткой шейкой и вертикальными волнистыми рельефными линиями на тулове. II в. Сирийского происхождения.

127. Фиолетового цвета (высота 7,5 см). Найден в районе Севанского бассейна в погребении (Музей Грузии № $\frac{50-06}{A-1-4}$).

128. Желтоватого цвета (высота 7,3 см) (место находки неизвестно, ИМА, № 81).

129. Желтоватого цвета (высота 7,4 см), (Гарни, погребение № 50, ИМА, № 1965/84).

127—129. Low neck, date-shaped oval-hodied flasks, with wrinkled surface. 2nd century A. D. Syria.

127. Violet. Height 7.5 cm. Unearthed from a tomb in the basin of lake Sevan. (History Museum of Georgia; inv. $\frac{50-06}{A-1-4}$).

128. Yellowish. Height 7.3 cm. locus unidentified (HMA, No 81).

129. Yellowish. Height 7.4 cm. (Garny, tomb 50, HMA, No 1965/84).

Տե՛ս № 127, 1 և 1 և 1 և 1, էջ 200, էջ. 199:

Смотри: №№ 128, 129, Г а р н и, II, рис. 34, табл. XV; Т и р а ц я н, Материальная культура, стр. 12; Т и р а ц я н, О торговых связях, стр. 75, рис. стр. 74;

See

Ջուզաֆեներ' *Kisa*, Die Antiken Glaser, p. 49;

Параллели: *Neuburg*, table 50;

Parallels: *Hall*, fig. 105;
Toll, table, XIV;
Smith, fig. 256;
Eisen, table 78.

- 130—132. Գնդաձև իրանով, ցածրադիր լայն վզով սրվակներ, ամբողջ իրանը ծածկված բրգաձև ելուստներով, II—III դդ., սիրիական, և տանձաձև իրանով (ջարդված) բրգաձև ներձկված զարդերով, սրվակ III—IV դդ., սիրիական:
130. Անկանթ, բաց-կանաչավուն, հատակը ներձկված (բարձր. 7 սմ), գտնվել է սալարկղալիճ թաղումից (Գառնի, դամբ. № 61, ՀՊԹ, № 2098/1):
131. Մի կանթանի (ջարդված), բաց-կանաչավուն, կանթը մանուշակագույն, հատակը հարթ (բարձր. 11,5), (Կամո քաղաք, ՀՊԹ, № 2257/39):
132. Բեկորներ բարակ, սպիտակ, թափանցիկ ալյանի (Գառնի, դամբ. № 65, ՀՊԹ, № 2099/85):

130—132. Флаконы шаровидные, с низкой шейкой и пирамидальными выступами на тулове. II—III вв. Сирийского происхождения. Обломки грушевидного сосуда с пирамидальными вдавленными узорами. III—IV вв. Сирийского происхождения.

130. Без ручки, дно вдавленное, светло-зеленоватое (высота 7 см). Найден в каменном ящике (Гарни, погребение № 6, ИМА, № 2098/1).

131. С одной ручкой, отбитой, дно плоское, светло-зеленоватое, ручка фиолетового цвета (высота 11,5 см), (город Камо, ИМА, № 2257/39).

132. Обломки тонкого, прозрачного стекла (Гарни, погребение № 65, ИМА, № 2099/85).

130--132. Low flasks with broad necks and ball-shaped bodies; pyramidoid embossments covering the entire body. 2nd-3rd century A. D. Syria. Those with pear-shaped body and pyramidoid concave ornaments come from the 3rd-4th century A. D. Syria.

130. Slight greenish concave base; without handles. Height 7 cm. Found in slabstone tomb. (Garny, tomb 61, HMA, No 2098/1).

131. One handle; slight greenish; the handle violet in colour; flattened base. Height 11.5 cm. (Tomb of Kamo, HMA, No 2257/39-).

132. Fragments of thin, white, transparent glass. (Garny, tomb 65, HMA, No 2099/85).

Տե՛ս նաև չափերը, Ազական մասին, էջ 94—95, էջ. 10, 11:

СМОТРЕ: Х а ч а т р я н, Материальная культура, стр. 17.

Ջուզաֆեներ' *Edgar*, p. 38, table VI, no. 32. 572;

Параллели: *Honey*, p. 26, table 5c;

Parallels: *Sunkowsky*, fig. 30d;
Neuburg, fig. 5;
Eisen, pp. 614, 633, fig. 154;
Morin-Jean, p. 29, fig. 4, 3;
МКА, IV, 1962, стр. 233, табл. X, 19

133. Գնդաձև անոթ, մանուշակագույն, կարճ վզով, լայն սլակով, իրանի հակադիր կողմերին՝ կանաչի դեմքով, ցածրադիր ոտքով (բարձր. 10,5 սմ), գտնվել է սալարկղալիճ թաղումից: II դար, սիրիական (Գառնի, դամբ. № 27, ՀՊԹ, № 1965/29):

133. Сосуд лилового цвета, с короткой шейкой, широким венчиком, низким поддоном. На противоположных сторонах выпуклого тулова рельефное

изображение женской головы (высота 10,5 см). Найден в каменном ящике. II в. Сирийского происхождения (Гарни, погребение № 27, ИМА, № 1965/29).

133. Ball-shaped vessel; violet; low neck; wide rim low feet. Feminine figures placed oppositely on the body. Height 10.5 cm. Found in slabstone tomb. 2nd century A. D. Syria. (Garny, tomb 27, HMA, No 1965/29).

Տե՛ս
Смотри:
See
Г а р н и, П, стр. 63, рис. 36, табл. XVI; Тирация, О торговых связях, стр. 76—77, рис. стр. 71; Т и р а ц и я н, Материальная культура, стр. 12.

Հոլզաֆենսեր՝ Hall, figs. 107, 108, 109;
Параллели: Toll, table IX, no. 4;
Parallels: Neuburg, table XVI, no. 52;
Froehner, table IX, 55;
Harden, Roman Mould-blown;
Honey, table 5;
Kisa, Das Glas. figs. 292, 293, 294;
Parducz, table XV, 1a, 1b;
Smith, figs. 285, 286;
Elsen, table 74;
Flarsku, table XVIII, no. 3;
OAK, 897, рис. 92a, 6.

134. Գլանաձև (վերնում քիչ լայն) ցածրադիր վզով սրվակ, բաց կանաչավուն ապակուց: Հատակը ներկված է (րարձր. 9,5 սմ), գտնվել է սալարկղային թաղումից՝ № 78 սրվակի հետ: II—III դդ., հավանաբար եգիպտական (Գառնի, դամբ. № 71, ՀՊԹ, № 2100/19):

134. Сосуд с цилиндрическим, несколько расширяющимся кверху туловом, низкой шейкой и вдавленным дном, светло-зеленоватый (высота 9,5 см). Найден в каменном ящике вместе с сосудом № 78. II—III вв. Вероятно, египетского происхождения (Гарни, погребение № 71, ИМА, № 2100/19).

134. Cylindrical widening upwards flask with low feet; slight greenish glass. Concave base. Height 9.5 cm. Found in slabstone tomb together with flask no. 78. 2nd-3rd century A. D. Possibly Egypt. (Garny, tomb 71, HMA, No 2100/19).

Տե՛ս
Смотри:
See
Х а ч а т р я н, Материальная культура, стр. 17.

135. Քառակուսի րարձր իրանով մեկ կանթամի շիշ, կանաչավուն ապակուց: Հատակը հարթ (րարձր. 12,9 սմ): II դ., փրիական (Աշնակ գյուղ, Պետական էրմիտաժ, № Кз—6256):

135. Четырехгранный сосуд с высоким туловом и одной ручкой, дно плоское, зеленоватого цвета (высота 12,9 см). II в. Сирийского происхождения (Ашнак, Гос. Эрмитаж № Кз—6256).

135. One handle bottle of greenish glass; tall rectangular body. Flattened base. Height 12.9 cm. 2nd century A. D. Syria. (Village of Ashnak, the Hermitage, inv. Kз-6256).

Տե՛ս
Смотри:
See
К и н ж а л о в, стр. 54, рис. 3.

136. Վեցանիստ շիշ, մանուշակագույն, հատակին դրոշմված է Գերմանոս անունը, հունական տառերով (րարձր. 13,5 սմ), գտնվել է սալարկղային թաղումից, № 76 անոթի հետ, III դար, հավանաբար եգիպտական (Գառնի, դամբ. № 86, ՀՊԹ, № 1965/42):

136. Шестигранный сосуд, фиолетового цвета, на дне греческими буквами оттиснуто имя Германос (высота 13,5 см). Найден в каменном ящике вместе с сосудом № 76. III в. Вероятно, египетского происхождения, (Гарни, погребение № 36, ИМА, № 1965/42).
136. Hexagonal bottle; violet; with the name «Germanos» impressed on the base in Greek letters. Height 13.5 cm. Found together with flask no. 76. 3rd century A. D. Possibly Egypt. (Garny, tomb 36, HMA, No 1965/42).

Տե՛ս
Смотри.
See
Г а р н и, II, стр. 63, 64, табл. XVI;
Т и р а ц я н, Материальная культура, стр. 13.

- Հովհաննիսյան՝ *Morin-Jean*, p. 69, fig. 51;
Параллели: *Honey*, table no. 6;
Parallels: *Kisa*, Das Glas, pp. 324, 719;
Fremersdorf, Die römischen Glaser, p. 12;
Hall, fig. 95;
Froehner, no. 80, p. 123;
Fremersdorf, Das naturfarbene, Tafel 127.
ЖКМ, т. V, Археология, табл. X:
Минаева, стр. 289, рис. 16.₁:
- 137—146. Գնդաձև, լայն պատկով կարճավիզ սրվակներ, իրանը ծածկված ուղղահայաց ակոսիկներով, բաց կանաչավուն հաստ ապակույց: III—IV դդ., տեղական:
137. Բարձր. 6 սմ (Վաղարշապատ, Էջմիածին, ՀՊԹ, № 724):
138. Բարձր. 5,5 սմ (Վաղարշապատ, Էջմիածին, ՀՊԹ, № 731):
139. Բարձր. 5,5 սմ (Վաղարշապատ, Էջմիածին, դամբ. № 1, ՀՊԹ, № 439):
140. Բարձր. 5,5 սմ (Վաղարշապատ, Էջմիածին, ՀՊԹ, № 440):
141. Մոզ կանաչավուն (բարձր. 4 սմ), (Գառնի, դամբ. № 98, ՀՊԹ, № 2234/50):
142. Կանաչավուն (բարձր. թերի 8 սմ), (Վաղարշապատ, Էջմիածին, ՀՊԹ, № 727):
143. Դեղնականաչավուն (բարձր. 7,5 սմ), (Կամո քաղաքի թանգարան):
144. Բարձր. 5 սմ (Վեդիի շրջան, Ղարախաչ, ՀՊԹ, № 1201):
145. Բարձր. թերի (Վաղարշապատ, Էջմիածին, ՀՊԹ, № 440):
146. Անգույն (բարձր. թերի), (Գառնի, դամբ. № 65, ՀՊԹ, № 2099/85):
- 137—146. Флаконы шаровидные, с низкой шейкой и вертикальными каннелюрами на тулове, толстое стекло светло-зеленоватого оттенка. III—IV вв. Местного происхождения.
137. Высота 6 см (Вагаршапат (Эчмиадзин), ИМА, № 724).
138. Высота 5,5 см (Вагаршапат (Эчмиадзин), ИМА, № 731).
139. Высота 5,5 см (Вагаршапат (Эчмиадзин), погребение № 1, ИМА, № 439).
140. Высота 5,5 см (Вагаршапат (Эчмиадзин), ИМА, № 440).
141. Темно-зеленоватый (высота 4 см), (Гарни, погребение № 98, ИМА, № 2234/50).
142. Зеленоватый, шейка отбита, высота 8 см (Вагаршапат, ИМА, № 727).
143. Желтовато-зеленоватый (высота 7,5 см), (музей города Камо).
144. Высота 5 см (Вединский район, Карахач, ИМА, № 1201).
145. Высота неполная (Вагаршапат (Эчмиадзин), ИМА, № 440).
146. Бесцветный (высота неполная), (Гарни, погребение № 65, ИМА, № 2099/85).
- 137—146. Ball-shaped flasks with low necks and wide rims. On the bodies vertical grooves; slight greenish thick glass. 3rd-4th century A. D. Local.

137. Height 6 cm. (Vagharshapat, (Echniatsin), HMA, No 724-.
138. Height 5.5 cm. (Vagharshapat, (Echniatsin), HMA, No 731-.
139. Height 5.5 cm. (Vagharshapat, (Echniatsin-, tomb 1, HMA, No 439-.
140. Height 5.5 cm. (Vagharshapat, (Echniatsin-, HMA, No 440).
141. Opaque greenish. Height 4 cm. (Garny, tomb 98, HMA, No 2234/50).
142. Greenish. Height defective 8 cm.. (Echniatsin), HMA, No 727).
143. Yellow-greenish. Height 7.5 cm. (Museum of the town of Kamo).
144. Height 5 cm. (Wedi region Gharakhach, HMA, No 1201).
145. High, defective (Vagharshapat, (Echniatsin), HMA, No 440).
146. Uncoloured, high; defective. (Garny, tomb 6, HMA, No 2099/85).

Տե՛ս

Смотри: Х а ч а т р я н, Материальная культура, стр. 17—18.

See

147. Անոթ տանձաձև իրանով, իրանը և վիզը ծածկված են ուռուցիկ ուղղահայաց զարդերով, ունի ատամնավոր ոտք, անգույն ապակուց (բարձր. 9 սմ), սրակը թերի է: IV—V դդ., հավանաբար տեղական (ՀՊԹ, № 729):
147. Грушевидный сосуд с отбитым венчиком, тулово и шейка покрыты пертикальными рельефными узорами. Поддон зубчатый. Стекло бесцветное (высота 9 см). IV—V вв. Вероятно, местного происхождения, (ИМА, № 729).
147. Pear-shaped body; vertical designs dragged over body and neck, toothed foot; uncoloured glass. Height 9 cm. The rim is defective. 4th-5th century A. D. Possibly local (HMA, No 729).
148. Սափորաձև անկանթ սրվակ՝ դեպի վեր լայնացող վզով, իրանը ծածկված ուղղահայաց լայն թմբերով, սև ապակուց (բարձր. 9 սմ), IV դ., պիրիական (Մակու, ՀՊԹ, № 35):
148. Сосуд в виде кувшина, без ручки, с расширяющейся кверху шейкой. Тулово покрыто вертикальными широкими выпуклинами. Стекло черного цвета (высота 9 см). IV в. Сирийского происхождения (Маку, ИМА, № 35).
148. Jar-shaped flask without handles; neck widening upwards; vertical broad prominences on the body; dark glass. Height 9 cm. 4th century. Syria. (Maku, HMA, No 35).
149. Հաստափոր սրվակի ընկորներ՝ ակոսների հետքերով, կապույտ գույնի, I—II դդ., (Գառնի, դամբ. № 13, ՀՊԹ, № 1964/121):
149. Обломки сосуда с раздутым туловом, со следами каннелюр. Стекло голубого цвета. I—II вв. (Гарни, погребение № 13, ИМА, № 1964/121).
149. Fragments of a paunchy flask with traces of furrows; blue. 1st-2nd century A. D. (Garny, tomb 13, HMA, No 1964/121).

Տե՛ս

Смотри: Г а р н и, I, стр. 48.

See